

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 14/2016
van 30 maart 2016**

Betreft: Aanvraag tot machtiging voor het meedelen van persoonsgegevens van personen met een handicap door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) aan het Vlaams Zorgfonds en de zorgkassen in het kader van het toekennen en uitbetalen van het basisondersteuningsbudget (BOB).

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna: "de VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten;
4. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");
5. Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna "WRR");
6. Gelet op de wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot

vereenvoudiging en gelijkenschakeling van elektronische en papieren formulieren (hierna "wet van 5 mei 2014"), inzonderheid artikel 5;

7. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB van 13 februari 2001");

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

8. Gelet op de aanvraag van het Vlaams Zorgfonds per e-mail ontvangen op 3 maart 2016;

9. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van Vlaams Zorgfonds, ontvangen op 7 december 2015;

10. Gelet op de machtiging VTC nr. 40/2015 van 2016 betreffende het meedelen van persoonsgegevens van personen met een handicap door het Vlaamse Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) en de Integrale Toegangspoort (ITP) van het Agentschap Jongerenwelzijn (JWZ) aan het Vlaams Zorgfonds en de zorgkassen in het kader van het testen van de IT-applicaties voor het toekennen en uitbetalen van het basisondersteuningsbudget.

11. Gelet op de bespreking van het dossier op de vergadering van de VTC van 30 maart 2016;

12. Beslist op 30 maart 2016 als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

13. Het Vlaamse Zorgfonds en de zorgkassen wensen de werkelijke gegevens van welbepaalde doelgroepen van het VAPH te verkrijgen in het kader van het toekennen en uitbetalen van het BOB.

14. Het BOB is ingevoerd door artikel 4 van het decreet van 25 april 2013 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap. De uitvoering ervan is verder bepaald in de conceptnota van de Vlaamse regering van 2 juni 2015, m.n. "Vlaamse beleid voor personen met een beperking: invoering van het decreet persoonsvolgende financiering".

15. Met het decreet persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap werd een getrappt persoonsvolgend financieringssysteem geïntroduceerd. Alle personen met een erkende handicap en een duidelijk vastgestelde behoefte aan zorg en ondersteuning hebben in de eerste trap recht op een vrij besteedbaar BOB. Personen met een handicap die nood hebben aan frequente, intensieve of gespecialiseerde ondersteuning kunnen in

de tweede trap aanspraak maken op een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning. Het BOB wordt toegekend tot de leeftijd van 65 jaar. Voor personen aan wie het BOB wordt toegekend vóór de leeftijd van 65 jaar, kan het BOB doorlopen na deze leeftijd.¹

16. Volgens de conceptnota van 2 juni 2015 gebeurt de implementatie van het systeem voor het toekennen en uitbetalen van het BOB in vier fasen:

- Fase 1: doelgroep zijn de personen die op 31 december 2014 en op 1 januari 2016 geregistreerd staan op de centrale registratie van zorgvragen van het VAPH. Deze fase gaat van start in september 2016;
- Fase 2: het betreft gegevens van personen die gekend zijn bij de toegangspoort integrale jeugdhulp (ITP). Deze fase is voorzien vanaf januari 2017;
- Fase 3: deze doelgroep bestaat uit personen met een verhoogde kinderbijslag of integratietegemoetkoming (minder dan 26 jaar en minstens 12 punten). Deze fase gaat in vanaf september 2015;
- Fase 4: hier gaat het om personen die vrijwillig overstappen van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp van het VAPH naar een basisondersteuningsbudget. Deze fase loopt van januari 2017 tot januari 2019.

17. Concreet wensen Vlaams Zorgfonds en de zorgkassen vanaf 1 mei 2016 van start te gaan met de uitvoering van de doelgroep in fase 1. De tweede fase, waarvoor gegevens van de Integrale Toegangspoort nodig zijn, zal worden geregeld in een nieuw besluit van de Vlaamse regering betreffende de uitvoering van het decreet houdende de Vlaamse sociale bescherming. Dit decreet bevindt zich in een nog niet goedgekeurde ontwerpfase zodat hiervoor later een machtigingsaanvraag zal worden ingediend.

18. Het meedelen van de gegevens voor de testfase 1 en 2 werden reeds gemachtigd door VTC nr. 40/2015 van 16 december 2015. Huidige machtigingsaanvraag strekt ertoe effectief uitvoering te geven aan de decretale verplichtingen van het Vlaams zorgfonds en de zorgkassen ten aanzien van het toekennen en uitbetalen van het basisondersteuningsbudget.

¹ Het BOB zal een maandelijks forfaitair bedrag van 300 euro zijn dat vrij besteedbaar is, zonder dat de betrokkene zich voor de besteding moet verantwoorden. Het bedrag kan ingezet worden voor het vergoeden van mantelzorg, inkopen van (meer) reguliere dienstverlening of voor het inkopen van rechtstreeks toegankelijke dienstverlening. De regie van de zorg ligt dus bij de persoon met een beperking.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

19. De personen worden geïdentificeerd aan de hand van hun rijksregisternummer en andere persoonsgegevens. In casu betreft het een latere verwerking van gegevens die informatie bevatten omtrent een geïdentificeerde natuurlijke persoon. Deze gegevens kunnen dus als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP, gekwalificeerd worden.

20. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing².

21. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie³ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

22. De unieke identificatie van de persoon gebeurt op basis van het rijksregisternummer. De VTC is sinds 14 juni 2014 bevoegd om het gebruik van het rijksregisternummer te machtigen samen met een door haar te machtigen gegevensstroom.⁴

23. Overeenkomstig artikel 5, 1ste lid, 1° en artikel 8 van de WRR, wordt machtiging verleend om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken: "aan de Belgische openbare overheden voor de informatiegegevens die zij gemachtigd zijn te kennen uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie".

² Art. 3, §1 WVP.

³ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalieën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

⁴ Artikel 5 van de wet van 5 mei 2014 (B.S. 4 juni 2014).

24. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij het VAPH, opgericht bij decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap (hierna VAPH-decreet), binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Het agentschap is dus een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, van decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

25. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

26. Het Vlaams Zorgfonds is bij koninklijk besluit van 2 februari 2002 gemachtigd de informatiegegevens van het Rijksregister van natuurlijke personen te raadplegen en het identificatienummer ervan te gebruiken en waarbij de erkende zorgkassen gemachtigd worden het bewuste identificatienummer te gebruiken.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

27. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die, rekening houdende met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen, onverenigbaar is met die doeleinden.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

28. Het VAPH heeft als opdracht de maatschappelijke integratie en participatie van personen met een handicap te bevorderen. Het VAPH richt zich specifiek tot een bepaalde categorie van personen, met name personen met een handicap, en dit als het om niet rechtstreeks toegankelijke ondersteuning gaat. De kerntaken van het VAPH zijn de organisatie van de ondersteuning van personen met een handicap en van de leefomgeving waarin ze verblijven en het specificeren van de criteria met het oog op de afbakening van de doelgroep. De verschillende taken van het VAPH werden beschreven in de beraadslaging 23/2013 van 23 juli 2013.

Doeleinde van de verdere verwerking:

29. De personeelsgegevens worden verzameld in het kader van het toekennen en uitbetalen van het BOB. Het BOB is geregeld in artikel 4 van het decreet van 25 april 2013 houdende de persoonsvolgende financiering voor

personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap.

30. Het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2010 houdende de uitvoering van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering, wat betreft de invoering van het basisondersteuningsbudget voor personen met een handicap werd principieel goedgekeurd op 26 februari 2016. Dit besluit regelt de eerste fase van het basisondersteuningsbudget.

31. De personen met BOB (zowel meerderjarigen als minderjarigen) die een beroep doen op niet-rechtstreekse toegankelijke hulp van de VAPH verliezen hun BOB. Het Zorgfonds en de zorgkassen moeten dus ook de gegevens in verband met niet-rechtstreeks toegankelijke hulp van het VAPH beschikken.

32. De gegevens in verband met BOB en het budget voor niet rechtstreekse toegankelijke hulp worden ook gebruikt met het oog op rapportering in het kade van de controlefunctie op de zorgkassen.

33. De VTC is van oordeel dat het doeleinde in randnummer 29 e.v. welbepaald en uitdrukkelijk omschreven is in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP.

34. Gelet op bovenstaande kan geoordeeld worden dat de doeleinden van de latere verwerking verenigbaar zijn met dat van de oorspronkelijke verwerking.

35. De wettelijke basis van deze regeling werd reeds vermeld in de vorige paragrafen. De toekomstige doelen zijn rechtmatig te noemen.

36. Niettemin moet wel rekening gehouden worden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (*infra*).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

37. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

38. De volgende (unieke) gegevens worden van het VAPH opgevraagd:

Identificatie van de persoon INSZ	Het INSZ wordt gebruikt als unieke identificatie van de persoon.
---	--

BOB-ATTESTEN	
Technisch ID	Technische identificatie van het BOB-attest zoals deze door eBOB toegekend werd Deze ID is uniek voor lk attest, over alle bronnen heen
Business ID (optioneel)	ID van het BOB-attest zoals verkregen uit de gegevensbron
Status van het attest	Geeft aan wat de status van het BOB-attest is t.o.v. de voorgaande push: "NEW": geeft respectievelijk aan of het attest nieuw is t.o.v. de vorige push; "MODIFIED": attest reeds aanwezig in de vorige push, maar voor de huidige push zijn er één of meerdere attributen van het attest gewijzigd; "CANCELLED": het attest is aanwezig in vorige push, maar niet meer in huidige push; "UNCHANGED": het attest is reeds aanwezig in vorige push met dezelfde attributen.
Bron van het gegeven	VAPH, Handichild (FOD SZ) of Medisch-Sociale Schaal (FOD SZ)
Startdatum attest	Geeft aan vanaf wanneer het attest geldig is zoals dit door de gegevensbron werd doorgegeven.
Einddatum attest (optioneel)	Geeft aan tot wanneer het attest geldig is. Dat kan zowel in het verleden als in de toekomst liggen. Indien het veld leeg is, heeft het attest een onbepaalde geldigheidsduur.
CRZ	Persoon staat op de centrale registratie zorgvragen.
ERKENNINGSPERIODE BOB	
Technische ID	Unieke ID van de erkenningsperiode.
ID BOB-attest	Technische ID van het BOB-attest waarvan de erkenningsperiode werd afgeleid.
status	Geeft aan wat de status is van de erkenningsperiode: "ACTIVE": de erkenningsperiode is op dit moment geldig "CANCELLED": de erkenningsperiode was aanwezig in de voorgaande push, maar niet meer in de huidige push.
startdatum	Geeft aan wanneer de persoon recht heeft op BOB. Daarbij wordt vertrokken van de startdatum van het attest, maar rekening houdend met eventuele overlapping met het budget nRTH ⁵ (Trap 2) en de startdatum van BOB voor de verschillende doelgroepen.
Einddatum (optioneel)	Geeft aan tot wanneer de persoon recht heeft op BOB. Daarbij wordt vertrokken van de einddatum van het attest, maar rekening houdend met eventuele overlapping met de periode van (de melding) van het budget nRTH. Indien het veld leeg is, heeft de erkenningsperiode een onbepaalde geldigheidsduur vanaf de startdatum
N-RTH-ATTESTEN	
Technische ID	Unieke identificatie van het nRTH-attest
Business ID (optioneel)	ID van het nRTH-attest zoals verkregen uit de gegevensbron (indien beschikbaar). Deze ID is niet gegarandeerd uniek over alle bronnen heen.

⁵ N-RTH staat voor het budget voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp van het Vlaams Agentschap voor personen met een handicap .

Status van het attest	Geeft aan wat de status is van het nRTH-attest t.o.v. de vorige push: "NEW": nieuw attest t.o.v. de vorige push; "MODIFIED": attest reeds aanwezig in de vorige push, maar voor huidige push zijn er één of meerdere attributen van het attest gewijzigd; "CANCELLED": attest aanwezig in vorige push, maar niet meer in huidige push; "UNCHANGED": attest reeds aanwezig in vorige push met dezelfde attributen.
Bron van het gegeven	VAPH (kan later ook ITP zijn)
Startdatum	Geeft aan vanaf wanneer het attest geldig is. Dat kan zowel in het verleden als in de toekomst liggen.
Einddatum (optioneel)	Geeft aan tot wanneer het attest geldig is. Dat kan zowel in het verleden als in de toekomst liggen. Indien het veld leeg is, heeft het record een onbepaalde geldigheidsduur.
Melding startdatum attest	Geeft aan wanneer het nRTH-attest voor het eerst gemeld werd aan de zorgkas.
nRTH-vrijwillige overstap	personen die vrijwillig overstappen van een budget voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp van het VAPH naar een BOB

39. Aan de hand van het unieke identificatienummer van het INSZ-nummer kan een persoon precies geïdentificeerd worden.⁶

40. Naast de originele BOB-attesten worden ook de hieruit afgeleide erkenningsperiodes van het Zorgfonds naar de zorgkassen doorgestuurd. De erkenningsperiodes voor een push worden door het digitaal platform berekend op basis van de opgehaalde BOB- en nRTH-attesten voor die maand.

41. De gegevens van het VAPH zijn noodzakelijk om de applicatie met het oog op het toekennen en uitbetalen van het BOB en in het kader van de controlefunctie op de zorgkassen.

Op basis van de hierboven geanalyseerde elementen kunnen de gegevens worden beschouwd als relevant evenredig en niet overmatig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 29 e.v.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

42. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

⁶ Het koninklijk besluit van 2 augustus 2002 waarbij het Vlaams Zorgfonds gemachtigd is de informatiegegevens van het Rijksregisternummer van de natuurlijke personen te raadplegen en het identificatienummer ervan te gebruiken en waarbij de erkennende zorgkassen gemachtigd worden het bewuste identificatienummer te gebruiken.

43. Het Zorgfonds vraagt een bewaartermijn van vijf jaar, na het einde van het basisondersteuningsbudget of het einde van het budget voor niet rechtstreeks toegankelijke hulp. De zorgkassen kunnen tot maximum vijf jaar met terugwerkende kracht tegemoetkomingen terugvorderen of bijbetalen.

44. De VTC kan akkoord gaan met deze bewaartermijn.

B.2.3. Frequentie van de toegang

45. De gegevens worden periodiek opgevraagd. Er is een maandelijks update waarbij nieuwe dossiers of wijzigingen in een dossier gemeld worden.

46. De VTC kan akkoord gaan met deze frequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

47. Het gebruik van de gegevens wordt voor onbepaalde duur gevraagd.

48. De opdracht van het Vlaams Zorgfonds en de zorgkassen is niet beperkt in tijd.

49. De VTC gaat akkoord met een onbepaalde duur.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

50. De gegevens worden enkel medegedeeld aan interne medewerkers van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, die de taken van het Vlaams Zorgfonds uitvoert, en de interne medewerkers van de zorgkassen.

51. Er moet voor gezorgd worden dat de toegang tot de gegevens beperkt wordt voor de taken en het werkgebied waar iedere betrokkene voor bevoegd is.

52. Zoals artikel 12 van de WRR het vereist, moet de aanvrager een lijst opstellen van de personen die het identificatienummer van het Rijksregister gebruiken. Die lijst moet voortdurend worden bijgewerkt en ter beschikking worden gehouden van het Sectoraal Comité van het Rijksregister.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

(artikelen 4, §1, 1°, en 9 tot 15bis, WVP)

53. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

54. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

55. De VTC vraagt dat alle betrokken partijen de machtiging op de meeste relevante webpagina's op duidelijke en begrijpelijke wijze kenbaar maken.

56. Daarnaast moet ook verwezen worden naar de datum waarop de maatregel inzake de toekenning en de uitbetaling van het BOB door de zorgkas effectief ingaat.

B.4. EXTERNE VERWERKER

57. Smals vzw is externe verwerker.

58. Smals staat in voor de ontwikkeling van een extra module binnen het digitaal platform voor de gegevensuitwisseling tussen VAHP en de FOD SZ enerzijds en de zorgkassen anderzijds.

B.5. BEVEILIGING

59. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerking van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van passende technische en organisatorische maatregelen om die gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

60. Het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid, waarvan het Vlaams Zorgfonds deel uitmaakt, beschikt over een veiligheidsconsulent.

IV. BESLUIT

61. De VTC **machtigt** het mededelen van de gevraagde gegevens, vermeld in randnummer 38, voor de doeleinden vermeld in randnummer 29 ev., en daarbij het rijksregisternummer te gebruiken.
62. De machtiging wordt voor onbepaalde duur verleend.

Voor de Voorzitter, afwezig

Frank Robben